

5257
Fastelavns-Søndag 1846
1846

Grundtvigs prædikenmanuskripter fra 1845-46, fasc. 36,
udgivet januar 2010 af Lars Toftdahl Andersen
i Grundtvig-Byens digitale bibliotek med støtte fra
Tipsmidlerne (2001) og N.F.S. Grundtvigs Fond (2010).

8 ms, 22. februar 1846

Fastelavns-Søndag 1846

*Hellige Gud-Fader! – Dit Ord er Sandhed! Dit Ord til os er Aand og Liv! – Troens Ord, som
maa høres! ja, Himmelske Fader! lad den Røst fra Himmelen, hvormed Du vedkiendte
Dig Vorherre Jesus Christus, som Din elskelige Søn, gienlyde i alle troende Hjerter,
som døbes med din Søns Daab, saa vi maae føle, at vi ved denne Daab blive Dine elske-
lige Børn, i hvem Du finder Velbehag! Bønhør os ved Din Hellig-Aand, i Vorherres
Jesu Navn, Fadervor! Du, som er i Himlene!*

Der var en Tid, da de, som hørde Dagens Evangelium om Herrens Daab i Jordans Flod,
grebes mægtig af Længsel efter at see den Flod, hvorover Himlens Porte engang aabne-
de sig, og at bade sig i de samme Bølger, som Guds eenbaarne Søn, og det var naturligt
nok, men hvad Erfaringen lærde ved de mange Pilgrimsfarter til det hellige Land, det
havde Herren udtrykkelig forudsagt med de Ord: Kiødet nytter ikke, det er Aanden,
som gjør levende, og naar vi tænker paa de Mangfoldige, der ikke blot saae Herren,
men var hans Folk og Frænder efter Kiødet, uden at de derfor fik mindste Deel i ham
og hans Velsignelse, da misunde vi Ingen Synet af Zion eller Badet

Fastelavns-Søndag 1846

i Jordan.

Der kom en anden Tid, da vore Fædre, naar de hørde Dagens Evangelium, især tænkte paa hvad der staaer skrevet om Jordans Flod og om den Daab, som Herren indstiftede til et Gienfødsels og Fornyelsens Bad i den Helligaand, og det er tilvisse mærkværdigt. Først see vi nemlig af Skriften, at ligesom den gamle Pagts Dage var i det Hele fuld af Forbilleder paa den Ny, saaledes var det ogsaa klarlig et Forbillede paa Daaben, da Propheten *Elisa* sagde til Naaman, den spedalske Syrer: gik og toe dig syv Gange i Jordan! saa bliver du reen! ja, dette Forbillede bliver saameget mærkeligere, som vi høre, det gik Naaman med Jordan, som det er gaaet, og gaaer, desværre, endnu Mange med Daaben, at han foragtede den og sagde: har vi ikke Floder i Syrien at toe os i langt bedre end alle Israels Vande, men det gik ham tillige, som vi vil ønske, det maa gaae alle Daarer, som forarge sig over Daaben, han besindede sig, da hans Tjener mindede ham om, hvor urimeligt det var, at han som vilde gjort det allervanskeligste paa Prophetens Ord, nu ikke vilde gjøre det Allerletteste, han gik hen og badede sig syv Gange i Jordan og han blev reen, ja, hans Kiød blev som et nyfødt Barns.

Og see, hvad Jordans Vand med Prophetens Ord var for den spedalske Naaman til Kiødets Renselse og legemlig Helbredelse, det er jo

Fastelavns-Søndag 1846

efter Skriften Daabens Vand med Herrens Ord for de Troende, til Renselse fra Synd og aandelig Helbredelse, saa vor Aand skal blive som det nyskabte Menneskes, thi der staaer jo skrevet: Apostelen *Peder* sagde: lader eder alle døbe i Jesu Christi Navn til Syndernes Forladelse og I skal faae den Hellig-Aands Gave, og Apostelen *Paulus* skriver, det er Gienfødsels og den Helligaands Fornyelses Bad, og der staaer endelig skrevet: Herren sagde: Enhver som troer og bliver døbt, skal blive salig.

Vore Fædre havde altsaa fuldelig Ret, naar de sagde med *Morten Luther*, at Daaben er den aandelige Jordans Flod, som giennemstrømmer hele Christenheden, renses for den aandelige Spedalskhed, som er Synden, og gienføder til Guds Børn i Christo Jesu, saa overalt, hvor Evangeliet troes og Sacramenterne forrettes efter Herrens Indstiftelse, der skeer igrunden det Samme, som ved Herrens Daab i Jordans Flod: der aabnes

Himmelen, der farer Guds Aand ned og sætter sig til Hvile og der lyder Røsten fra Himmelen: dette er mit elskelige Barn, i hvem Jeg finder Velbehag.

Det er sandt, mine Venner! men Enhver af os, som bekymres det mindste om sin Salighed, maa jo føle, det er ikke Nok, det er ingenlunde Nok, at vi veed, hvad

Fastelavns-Søndag 1846

der staaer skrevet, det er ikke engang Nok, at vi troer, det er sandt, thi det kan jo være sandt, uden at det nytter os, dersom vi enten ikke er, hvor denne aandelige Jordan flyder, eller har dog ikke annammet dens Kraft til Lægedom.

Derfor m. V. naar vi høre Dagens Evangelium, og troe baade at denne Jesus Christus blev ved Daaben i Jordans Flod med Gud-Faders Røst erklæret for Hans elskelige Søn, og at Herren har indstiftet en Daab i sin Kirke, som gjør hans Troende til Guds elskelige Børn fødte af Vand og Aand med en evig Velsignelse, da lad os fremfor Alt gjøre os selv det Spørgsmaal, om vi tør troe, at denne Daab er hos os? thi den kunde jo godt være paa Jorden og have al den Kraft, Skriften tillægger den, uden at være hos os, og da vilde vi kun forgiæves lede om dens Kraft og Velsignelse i vort eget Hjerte. Gud skee Lov! denne Herrens Daab med den Helligaand er visselig hos os, men om vi troe det, det er et Spørgsmaal, som Enhver for sig maa selv besvare, og vi maae vide at Spørgsmaalet er, om vi troe, at den Daab, som vi døbes med, er den samme, som Herren indstiftede, da han udsendte sine Apostler til alle Folk, altsaa, om vi døbes paa de samme *Vilkaar* og med de *samme Ord*, som Han befalede, efter den Orden og Maade som Apostlerne indførte paa den store *Pindsedag*, da de 3000, som gierne annammede Ordet, bleve døbt?

Fastelavns-Søndag 1846

Ja m. V. om denne Tro giælder det, thi, der er, som skrevet staaer, kun een ægte Daab ligesom een sand Tro og een rigtig Herre Jesus Christus, saa, dersom vi lade os indbilde, at Apostlerne døbde paa en anden Tro eller med andre Ord, end vi, da lade vi os med det samme indbilde at vi har ikke længer den Daab, som Herren selv indstiftede og vente derfor ogsaa kun forgæves de samme Virkninger deraf til Syndsforladelse og Aandsfornyelse.

Og see m. V. dette er Hovedgrunden til, at der findes saa lidt christelig Frimodighed, Kraft og Lys og Haab iblandt os, thi naar vi tvivle om vor Daabs Apostoliske Ægthed, da tvivle vi i grunden om vor Indlemmelse i Jesu Christi Menighed og om den himmelske Børneret med evig Velsignelse, som findes der og intet andetsteds under Solen. Men hvorfor vil vi dog tvivle om det Troværdigste paa hele Jorden, som visselig er det, at Troen og Daaben er forplantet og bevaret uforfalskede i Vorherres Jesu Christi Kirke, ligesom de meddeeldes af Apostlerne, der havde annammet dem af Herren! Vi troe, at Herren har bevaret den Hellige Skrift uforfalsket til de Troendes Oplysning, Opbyggelse, Trøst og Glæde, vi troe det, skøndt vi veed, at i en lang Tid var Bibelen en lukket Bog for de Fleste [i] Menigheden og derved for menneskelige Øine, udsat

Fastelavns-Søndag 1846

for al muelig Forandring og Forfalskning, vi troe desuagtet, at den er kommet uforfalsket til os, og Aanden vidner, at vi gjør vel deri; men hvorledes kan vi da tvivle om, at Herren har bevaret Troens Artikler og Daaben efter sin Indstiftelse, rene og uforfalskede, da det var aldeles nødvendigt til Troens Forplantelse og til Kirkens Opholdelse, og var for menneskelige Øine det allerletteste.

Ja m. V. lad os dog engang alvorlig betænke, hvad der hørde til at forfalske Troen og Daaben i Herrens Menighed, Troen, som Alle kiendte og bekiendte og Daaben, som Alle annammede og som forrettedes aabenlyst i Folkets Paahør. – Dertil hørde jo aabenbar ikke alene at alle Herrens Embedsmænd uden Undtagelse skulde sammenrottet sig mod Herren, foragtet Hans Indstiftelse og forfalsket hans Vidnesbyrd, men dertil hørde ogsaa, at der i den hele Menighed ikke engang skulde findes To eller Tre, som

vilde blive ved Herren, holde fast paa Hans Anordninger og bekiende ham for Verden, som de ønskede at bekiendes af ham for Gud-Fader og alle Hans Engle; thi naar der blot fandtes To eller Tre, som vilde blive sammen i Jesu Navn, bevare deres Daabs-Pagt og forplante den hellige Tro, ligesom de annammede den, da vilde jo Herren selv været midt iblandt dem, og givet sin Naades

Fastelavns-Søndag 1846

Ord Vidnesbyrd, saa det ligefuldt gik til Verdens Ende. Saavist derfor, som Jesus Christus lever og har al Magt i Himlen og paa Jorden, saa vist er den Tro hvorpaa og den Daab hvormed vi døbe, ægte Apostoliske efter Herrens egen Indstiftelse; thi vi kan frit sige til al Verden: trods, om I kan vise os nogen anden Tro og Daab, der kunde være ægte, naar vores var falske, og kan I ikke det, men paastaae dog, at Herrens Indstiftelse er ikke bevaret uforfalsket hos os, da paastaae I kun som Herrens aabenbare Fiender, at Han har ikke holdt sit Ord, men ladet Helvedes Porte faae Magt med sin Menighed.

Hvem der altsaa tør troe, at *Jesus Christus* er den Guds eenbaarne Søn, som Røsten fra Himmelen erklærede ham for ved Jordans Flod, ja, som Himmel og Jord har udraabt ham for nu i atten Aarhundreder, de tør ogsaa troe, ja, de maae nødvendig troe, at den eneste Tro og Daab, som kan være ægte apostoliske, de er det ogsaa, thi Daaben, den ægte Daab er den eneste Dør til Christi Kirke, den eneste Indgang i hans Rige, som han selv siger: uden Nogen bliver født af Vand og Aand, kan han ikke indgaae i Himmeriges Rige.

Lykkelige er vi, som vide dette, om vi ellers gjør derefter, og uden at bryde os om alle den selvkloge Verdens Indvendinger, fatte og bevare den Tro, at vor Daab er den ægte, aandelige Jordans Flod, som vi kun behøve troende at bade os i for at opstige som Guds elskelige Børn,

Fastelavns-Søndag 1846

i hvem Han finder Velbehag og giver os sin Søns Aand, ved hvem vi i Liv og Død i Tid og Evighed kan kalde Himlens og Jordens Skaber vor Fader og arve med Hans Eenbaarne. Ja, lykkelige er vi da, thi da vil Daaben selv bevise sin apostoliske, sin christelige, sin guddommelige Ægthed paa os og vore Børn, føre Aandens og Kraftens klare Beviser paa, at Herren behøver nu, som fordem, kun at sige et Ord, saa er vi helbredte, fordi Han er den Faders Søn, som skabde Alt med sit Ord og kan gjøre Alt hvad Faderen gjør. O lad os derfor levende komme ihu, at hvis Herren havde sat de allervanskeligste Vilkaar for Optagelsen i Hans Samfund og Indgangen i Himmeriges Rige, da vilde vi stræbe at opfylde dem, aldenstund vi troe, der er ikke Salighed i nogen Anden, og at vi derfor maae skamme os, som de usleste Daarer, om vi ikke vil opfylde hans Vilkaar, fordi de synes os for ringe og for lette, ikke tilegne os Troen og Daaben som et guddommeligt Naademiddel til Gienfødelse og Fornyelse efter Hans Billede, som skabde os, ja til Børneret med den eenbaarne Søn, som bliver i Huset evindeligt!

Naadeport til Paradis!
Spring da op til Jesu Priis!
Livets Flod, som klar i Vaar
Vandede Guds Urtegaard!
I Treenighedens Navn
Spring du ud af Jesu Favn!
Raad du Bod paa Støvets Savn!

Amen! i Vorherres Jesu Navn Amen!